

Preparation guide

Editie 202610

Copyright © EXIN Holding B.V. 2026. All rights reserved.
EXIN® is a registered trademark of EXIN.

No part of this publication may be reproduced, stored, utilized or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, or otherwise, without the prior written permission from EXIN.

Inhoud

1. Overzicht 4
2. Exameneisen 7
3. Begrippenlijst 10
4. Literatuur 11

1. Overzicht

EXIN Procesmanagement Specialist (PROCMS.NL)

Scope

De EXIN Procesmanagement Specialist-certificering bevestigt dat de professional processen kan beschrijven, meten, analyseren, verbeteren en borgen.

Deze certificering bevat de volgende onderwerpen:

- Processen
- Procesmanagement en procesmanager
- Gereedschappen van de procesmanager

Samenvatting

Een proces is een samenhangende reeks activiteiten die min of meer op een vaste manier worden uitgevoerd. Samen zorgen die activiteiten voor een bepaald resultaat. Daarvoor zijn mensen, middelen en steeds vaker ook digitale technologie en AI nodig. Om al die onderdelen goed op elkaar af te stemmen, is procesmanagement onmisbaar.

Juist nu AI in hoog tempo zijn intrede doet in organisaties, wordt goed procesmanagement steeds belangrijker. AI biedt kansen om processen slimmer, sneller en efficiënter te maken. Tegelijkertijd vraagt het ook om duidelijke afspraken, inzicht in verantwoordelijkheden, aandacht voor kwaliteit en grip op risico's. Organisaties die hun processen goed op orde hebben, kunnen AI op een verantwoorde en waardevolle manier inzetten.

Procesmanagement draagt op verschillende manieren bij aan het succes van de organisatie:

- **Procesanalyse en verbetering**
  Procesmanagement helpt bij het in kaart brengen, analyseren en verbeteren van processen, inclusief processen rondom AI. Door stappen te vereenvoudigen, overbodige handelingen te verwijderen en middelen slimmer in te zetten, wordt de organisatie efficiënter.
- **Kwaliteit en betrouwbaarheid**
  Goed beheerde processen leiden tot consistente en betrouwbare resultaten. Knelpunten worden sneller zichtbaar, fouten kunnen worden aangepakt en de kwaliteit van producten of diensten kan structureel worden verhoogd. Dit ondersteunt ook de verplichting om AI op een verantwoorde en betrouwbare manier in te zetten.
- **Meer overzicht en regie**
  Procesmanagement geeft organisaties meer grip op hun activiteiten. Verantwoordelijkheden worden helder belegd en prestaties worden meetbaar gemaakt. Zeker in een omgeving waarin AI een grotere rol speelt, is die duidelijkheid van grote waarde.
- **Wendbaarheid en continue verbetering**
  Processen worden regelmatig geëvalueerd en aangepast aan veranderende omstandigheden, zoals nieuwe klantbehoeften, technologische ontwikkelingen en de groeiende inzet van AI. Zo blijft de organisatie in beweging en voorbereid op de toekomst.

Procesmanagement helpt organisaties dus om gestroomlijnd, efficiënt en wendbaar te werken. Het vormt een stevige basis om in te spelen op veranderingen en om klanten beter te ondersteunen. Kandidaten die de EXIN Procesmanagement Specialist-certificering hebben behaald, beschikken over de kennis en vaardigheden om processen doelgericht te beheren en te verbeteren binnen de organisatie.

Context

De certificering EXIN Procesmanagement Specialist is onderdeel van het certificeringsprogramma EXIN Process Management.

Doelgroep

Deze certificering is geschikt voor iedereen die werkt of wil werken met en in processen, en deze wil verbeteren. Dit zijn:

- Procesmanagers
- Proceseigenaren
- Business analisten
- Kwaliteitsmanagers
- Projectmanagers
- Managers en teamleiders
- AI Operations Managers
- AI Product Managers
- AI Adoption / Change Management Leads

Certificeringseisen

- Met goed gevolg afleggen van het examen EXIN Procesmanagement Specialist.
- Geaccrediteerde EXIN Procesmanagement Specialist training, inclusief afronding van de praktijkopdrachten.

Examendetails

Examenvorm:	Multiple-choicevragen
Aantal vragen:	30
Cesuur:	67% (20/30 vragen)
Open boek:	Nee
Notities:	Nee
Elektronische hulpmiddelen toegestaan:	Nee
Examenduur:	90 minuten

Op dit examen is het Reglement voor de examens van EXIN van toepassing.

Bloom level

De certificering EXIN Procesmanagement Specialist toetst kandidaten op Bloom levels 2 en 3 volgens Bloom's Revised Taxonomy:

- Bloom level 2: Begrijpen – een stap hoger dan onthouden. Op dit niveau begrijpen kandidaten de aangeboden materialen en kunnen ze aangeven hoe ze deze in hun eigen omgeving kunnen toepassen. Met dit type vragen wordt bepaald of de kandidaat in staat is om feiten en ideeën te ordenen, te vergelijken, te interpreteren en correct te beschrijven.
- Bloom level 3: Toepassen – laat zien dat kandidaten in staat zijn om informatie in een andere context te gebruiken dan die waarin deze is geleerd. Dit type vragen onderzoekt of de kandidaat in staat is problemen in nieuwe situaties op te lossen door verworven kennis, feiten, technieken en regels op een andere of nieuwe manier toe te passen. Deze vragen bevatten meestal een korte voorbeeldsituatie.

Training

Contacturen

Het aangeraden aantal contacturen tijdens de training is 35. Dit omvat praktijkopdrachten, voorbereiding op het examen en korte pauzes. Dit aantal uren is exclusief lunchpauzes, huiswerk en het examen.

Indicatie studielast

112 uur (4 ECTS), afhankelijk van bestaande kennis.

Trainingsorganisatie

Een lijst van geaccrediteerde trainingsorganisaties kunt u vinden op de website van EXIN www.exin.com.

2. Exameneisen

De exameneisen staan vermeld in de examenspecificaties. De volgende tabel bevat de onderwerpen (exameneisen) en deelonderwerpen (examenspecificaties) van de module.

Exameneisen	Examenspecificaties	Gewicht
1. Processen		**26,7%**
	1.1 Wat zijn processen?	6,7%
	1.2 Werken met processen	13,3%
	1.3 Procesbeheersing	6,7%
2. Procesmanagement en procesmanager		**23,3%**
	2.1 De procesmanager	6,7%
	2.2 Procesmanagement	10%
	2.3 Evaluatie	6,7%
3. Gereedschappen van de procesmanager		**50%**
	3.1 Om te beschrijven	6,7%
	3.2 Om te meten	10%
	3.3 Om te analyseren	10%
	3.4 Om te verbeteren	10%
	3.5 Om te borgen	13,3%
	Totaal	**100%**

Examenspecificaties

1 Processen

1.1 Wat zijn processen?

De kandidaat kan…

1.1.1 uitleggen wat een proces is.

1.1.2 toelichten welke categorieën processen er zijn.

1.2 Werken met processen

De kandidaat kan…

1.2.1 het volwassenheidsniveau van een proces identificeren.

1.2.2 de waarde van een procesmodel uitleggen.

1.2.3 beargumenteren dat Agile werken procesmatig is.

1.2.4 wetmatigheden in processen toelichten.

1.2.5 de levenscyclus van een proces beschrijven.

1.2.6 valkuilen in procesmatig werken herkennen.

1.3 Procesbeheersing

De kandidaat kan…

1.3.1 de waarde van key performance indicators (KPIs) beargumenteren.

1.3.2 effectiviteit en efficiëntie van een proces beoordelen.

1.3.3 de loop van een proces illustreren.

2 Procesmanagement en procesmanager

2.1 De procesmanager

De kandidaat kan…

2.1.1 de verantwoordelijkheden van een procesmanager beschrijven.

2.1.2 verschillende typen procesmanagers karakteriseren.

2.2 Procesmanagement

De kandidaat kan…

2.2.1 uitleggen wat procesmanagement is.

2.2.2 de positie van procesmanagement in de organisatie herkennen.

2.3 Evaluatie

De kandidaat kan…

2.3.1 het verschil tussen een interne en externe audit uitleggen.

2.3.2 de stappen van een audit beschrijven.

3 Gereedschappen van de procesmanager

3.1 Om te beschrijven

De kandidaat kan…

3.1.1 de gereedschappen voor het beschrijven van een proces (SIPOC, swimlane en belanghebbendenanalyse) hanteren.

3.2 Om te meten

De kandidaat kan…

3.2.1 de gereedschappen voor het meten van een proces (Lean Six Sigma, meetsysteemanalyse, datacollectieplan, cost of poor quality) hanteren.

3.3 Om te analyseren

De kandidaat kan…

3.3.1 de gereedschappen voor het analyseren van een proces (visgraatdiagram, globale impactanalyse, Pareto-diagram, affiniteitsdiagram, regelkaart en checksheet, value stream map) hanteren.

3.4 Om te verbeteren

De kandidaat kan…

3.4.1 de gereedschappen voor het verbeteren van een proces (verbeterkaart, A3-methode, keuzematrix) hanteren.

3.5 Om te borgen

De kandidaat kan…

3.5.1 de gereedschappen voor het borgen van een proces (borgingspiramide, controlplan, implementatieplan, rapportage, RACI, nee-zeggen, eenpuntsles (EPL), ADDIE-model,) hanteren.

3. Begrippenlijst

Dit hoofdstuk bevat de begrippen en afkortingen die kandidaten moeten kennen.

Let op! Uitsluitend kennis van deze termen is niet voldoende voorbereiding voor het examen. De kandidaten moeten de begrippen begrijpen en in staat zijn om voorbeelden te geven.

5-Whys
A3-methode
ADDIE-model
affiniteitendiagram
Agile
audit
- externe audit
- interne audit

batch
belanghebbende
belanghebbendenanalyse
borgingspiramide
centrummaat
checksheet
controlplan
cost of poor quality (COPQ)
datacollectieplan (meetplan)
eenpuntsles (EPL)
flow
globale impactanalyse
implementatieplan
kennis
- expliciet
- impliciet

ketenmanagement
keuzematrix
key performance indicator (KPI)
levenscyclus
meetsysteemanalyse
metriek
model
nee-zeggen
Pareto
procedure
proces
procesbeheersing
procescategorieën
- besturend
- ondersteunend
- primair

proceseigenaar
procesmanagement
- centraal
- decentraal
- hybride

procesmanager
procesmatig werken
pull
push
RACI
rapportage
regelkaart (control chart)
robuustheid
SIPOC
swimlane
trigger
value stream map (VSM)
verbeterkaart
visgraatdiagram
volwassenheid
waarde
wachtrijtheorie
wetmatigheden

4. Literatuur

Examenliteratuur

De benodigde kennis voor het examen wordt in de volgende literatuur beschreven:

A. **Daniël E. Brouwer**
Pragmatisch procesmanagement
Uitgeverij NUBIZ (2023)
ISBN: 978 9492790460

Literatuurmatrix

Exameneisen	Examenspecificaties	Referentie
1. Processen		
	1.1 Wat zijn processen?	Hoofdstuk 1.1, 1.2
	1.2 Werken met processen	Hoofdstuk 1.3 – 1.9
	1.3 Procesbeheersing	Hoofdstuk 2
2. Procesmanagement en procesmanager		
	2.1 De procesmanager	Hoofdstuk 3.1 – 3.3
	2.2 Procesmanagement	Hoofdstuk 2.1 & 3.4
	2.3 Evaluatie	Hoofdstuk 3.5
3. Gereedschappen van de procesmanager		
	3.1 Om te beschrijven	Hoofdstuk 4.1
	3.2 Om te meten	Hoofdstuk 4.2
	3.3 Om te analyseren	Hoofdstuk 4.3
	3.4 Om te verbeteren	Hoofdstuk 4.4
	3.5 Om te borgen	Hoofdstuk 4.5

Certified for what's next

Contact EXIN

www.exin.com